T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 19 Ekim 2026
Sayı: 1349

51559

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Adalet Bakanı Akın Gürlek tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 19.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Cumhuriyet Savcısı Ahmet Yiğit'in, 65 yaş haddine bağlı emeklilik işlemine karşı yargı yoluna başvurduğu ve görevini sürdürmek istediği 19 Şubat 2025 tarihinde basına yansımıştır. Bu olay, hâkim ve savcıların emeklilik yaşının, yargıdaki personel ihtiyacının ve uzun yıllar edinilen mesleki deneyimin korunmasının kamu yararı bakımından yeniden değerlendirilmesi gereğini gündeme getirmiştir.

Anayasa'nın 139'uncu ve 140'ıncı maddelerinde hâkimlik ve savcılık teminatı ile mesleğin yaş sınırı düzenlenmiş, 159'uncu maddesinde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yetkileri belirlenmiştir. Anayasa'nın 2'nci, 9'uncu, 36'ncı ve 138'inci maddeleri, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 44'üncü maddesi ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu çerçevesinde yargı bağımsızlığının, adil yargılanma hakkının ve yargı hizmetinin sürekliliğinin korunması esastır.

Bakanlığınızın 2025–2029 Yargı Reformu Stratejisinde insan kaynağının güçlendirilmesi hedeflenmesine rağmen, yaş haddinden emekliliklerin deneyim kaybına, iş yüküne ve personel ihtiyacına etkisinin hangi somut verilerle değerlendirildiği açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde fiilen görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcısı sayısı ile dolu ve boş kadro sayıları, adli ve idari yargı, görev unvanı ve il bazında kaçtır? Personel ihtiyacı en yüksek olan yargı çevreleri hangileridir?

2. 2020–2025 yıllarında ve 2026 yılının cevap tarihi itibarıyla yaş haddinden emekliye ayrılan hâkim ve savcı sayısı, görev alanı ve mesleki kıdemlerine göre kaçtır? 2027–2031 döneminde yaş haddinden emekliye ayrılması beklenen personel sayısı yıllar itibarıyla ne kadardır? Bu ayrılışlar insan kaynağı planlamasına hangi somut verilerle yansıtılmıştır?

3. 2020–2026 döneminde hâkim ve savcı başına düşen yıllık gelen, sonuçlandırılan ve devreden dosya sayıları nasıl değişmiştir? Yaş haddinden emekliliklerin personel ihtiyacına, dosya devrine ve yargılama sürelerine etkisi ölçülmüş müdür? Ölçülmüşse sonuçları nelerdir?

4. Özellikle ağır ceza, örgütlü suçlar, mali suçlar, çocuk adaleti ve ihtisas mahkemelerinde deneyimli hâkim ve savcıların emekliliğiyle oluşabilecek uzmanlık kaybı konusunda hangi risk analizleri yapılmıştır? Bu alanlarda deneyim kaybı nedeniyle ortaya çıkan veya öngörülen personel ve eğitim ihtiyacını karşılamak için hangi somut tedbirler alınmıştır?

5. Son beş yılda hâkim ve savcıların emeklilik yaşının değiştirilmesine ilişkin Bakanlığınıza kaç başvuru veya öneri ulaşmıştır? Bu başvuruların değerlendirilmesi sonucunda hangi çalışmalar yapılmıştır? Cumhuriyet Savcısı Ahmet Yiğit'in basına yansıyan talepleri de dâhil olmak üzere, mesleki deneyimin korunmasına yönelik görüşler Bakanlığınızın politika çalışmalarında değerlendirilmiş midir?

6. Hâkim ve savcıların yaş sınırının 67'ye yükseltilmesi seçeneği de dâhil olmak üzere, Anayasa'nın 140'ıncı maddesini ilgilendiren genel bir düzenleme ihtiyacı hakkında Bakanlığınızca hukuki ve teknik çalışma yapılmış mıdır? HSK ve ilgili kurumların görüşleri alınmış mıdır? Böyle bir çalışmada hangi hizmet gerekleri, personel verileri ve kamu yararı ölçütleri esas alınmıştır? Bu konuda henüz çalışma yapılmamışsa deneyimli yargı mensuplarının birikiminden daha uzun süre yararlanılmasına yönelik hangi seçenekler değerlendirilecektir?

7. Emeklilik yaşının korunması veya değiştirilmesine ilişkin değerlendirmelerde diğer kamu mesleklerinin ve Avrupa ülkelerindeki yargı sistemlerinin uygulamaları incelenmiş midir? Olası bir düzenlemede gönüllülük, nesnel yeterlik ve sağlık ölçütleri, eşit uygulama ve yargı bağımsızlığını güvence altına alacak hangi esaslar değerlendirilmiştir? Göreve devamın kişiye özel veya siyasi takdire bağlı hâle gelmesini önleyecek güvenceler nelerdir?

8. Yaş sınırında olası bir değişikliğin yeni hâkim ve savcı alımlarına, genç hukukçuların mesleğe kabulüne, terfi ve kadro dağılımına etkileri hesaplanmış mıdır? Görevde kalma süresinin uzamasının aylıklar, emeklilik ödemeleri, sosyal güvenlik yükümlülükleri ve yeni personel giderleri üzerindeki karşılaştırmalı mali sonuçları nelerdir?

9. Yaş haddinden emekliye ayrılan hâkim ve savcıların mesleki birikiminden, yargı yetkisi kullanılmaksızın, Türkiye Adalet Akademisindeki eğitimlerde, hâkim ve savcı yardımcılarının yetiştirilmesinde ve bilimsel çalışmalarda ne ölçüde yararlanılmaktadır? Son beş yılda bu faaliyetlerde görev alan emekli yargı mensubu sayısı kaçtır? Bu birikimin sistemli biçimde aktarılması için hangi programlar hazırlanmıştır?

10. Bakanlığınızın 2025–2029 Yargı Reformu Stratejisi kapsamında yaş haddinden kaynaklanan personel kaybının karşılanması, deneyimin yeni meslek mensuplarına aktarılması ve yargıdaki iş yükünün azaltılması için belirlediği ölçülebilir hedefler nelerdir? Bu hedeflerin sorumlu kurumları, ayrılan kaynakları, gerçekleşme düzeyleri ve tamamlanma tarihleri nedir?